LEEUWARDER COURANT
14 juli 2022, pag. 2

Diploma als streep onder verleden

Voor het eerst krijgen leerlingen die in het voortgezet speciaal onderwijs het profiel ‘arbeid’ volgen een diploma. Fantastisch, zeggen ze bij De Monoliet in Leeuwarden: „Deze jongeren hebben heel lang vooral moeten horen wat ze allemaal níet konden.’’

Een aantal van de leerlingen van De Monoliet die hun diploma haalden: Noemy, Roel, Lars, Brandon, Marco, Lonneke, Jennifer en Lars.
FOTO HOGE NOORDEN/JACOB VAN ESSEN

MAARTEN PENNEWAARD

Het was woensdagmiddag een diploma-uitreiking met een extra feestelijk tintje. De Monoliet geeft onderwijs aan scholieren van twaalf tot achttien jaar, die kampen met gedrags- en/of psychiatrische problemen en „net wat meer aandacht nodig hebben dan kinderen in het reguliere onderwijs’’.

In de volgepakte hal van de school gaf de Leeuwarder onderwijswethouder Nathalie Kramers (GroenLinks) de geslaagden een compliment. „Het is een bijzonder moment, deze diploma-uitreiking. Maar het is eigenlijk ook onbegrijpelijk dat het niet eerder gebeurde. Want ik denk dat jullie er minstens even hard voor hebben moeten werken als andere examenkandidaten.’’

Dat bleek ook wel uit de verhalen die docenten vertelden over hun leerlingen. Zoals over Jens, die op De Monoliet vooral ontdekte wat hij niet wilde: naar school... „Hij zei: als ik om half negen op school moet zijn, kan ik me wel verslapen. Maar als ik ’s morgens om zes uur de koeien moet melken, verslaap ik me nooit’’, aldus zijn docent. Toch haalde hij zijn diploma.

Voor een andere geslaagde leerling was er een rol behang: „Die kun je op het mbo aan je docenten geven, dan kunnen ze je daar af en toe achter plakken. Ik had het af en toe wel willen doen. Maar je was óók een hele leuke leerling.’’

Tot nu toe verlieten de leerlingen die het profiel ‘arbeid’ volgen de school met een getuigschrift. Terwijl de vmbo’ers en havisten op De Monoliet wel een diploma of deelcertificaten kunnen behalen. De mogelijkheid om nu deze groep extra in het zonnetje te zetten bij de diplomering van alle geslaagde leerlingen, liet de school niet onbenut.

„Eindelijk mogen ook deze leerlingen de vlag uithangen, met hun schooltas eraan’’, zegt Yvonne de Groot, die samen met Allard Dijkstra en Jelle Hiemstra deel uitmaakt van de schooldirectie. „Het is heel goed dat dit nu kan’’, aldus Dijkstra. „Dit diploma is gigantisch belangrijk voor het gevoel van eigenwaarde van deze leerlingen. Het geeft zelfvertrouwen.’’

En dat kunnen ze wel gebruiken, onderstreept Hiemstra. „Deze jongeren hebben vaak veel tegenslag gehad.’’ Het diploma voor de groep van 21 leerlingen is geen cadeautje, zegt hij. Naast het volgen van de lessen, waar ze inzet moeten tonen, is ook het samenstellen van een eigen portfolio een eis om te kunnen slagen.

‘Het is eigenlijk ook onbegrijpelijk dat het niet eerder gebeurde’

Dit portfolio kan bij De Monoliet enorm uiteenlopen, al naar gelang wat het beste bij de leerling past. „Als iemand later in een distributiecentrum wil werken, is een heftruckcertificaat handig. Maar als je de agrarische sector ingaat, heb je meer aan een trekkerrijbewijs. We kijken wat elke leerling het beste kan gebruiken.’’ Een metseldiploma, lascertificaat of nog iets anders: het kan.

De Monoliet is onderdeel van stichting RENN4, die op meer dan dertig locaties in Friesland, Groningen en Drenthe speciaal basisonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs biedt aan ruim 2500 leerlingen. De Monoliet telt bijna driehonderd leerlingen. Daarnaast verzorgt de school ook bij expertisecentrum Fier en zorginstelling Kinnik in Leeuwarden het onderwijs en is er ook in Sneek een vestiging. In totaal gaat het dan om bijna vierhonderd jongeren.

„De rugzakjes van onze leerlingen zijn vaak gevuld met negatieve ervaringen. Ze zijn meestal vastgelopen in het reguliere onderwijs. Ze hebben extra ondersteuning nodig’’, zegt Dijkstra. Dat vertaalt zich onder andere in veel kleinere klassen: in de onderbouw met twaalf leerlingen en in de bovenbouw veertien.

Dat deze leerlingen aan het eind van de rit een diploma in handen hebben, is niet alleen voor henzelf van groot belang. Dijkstra: „Een vader belde me op en zei: mijn dochter is de enige in de hele familie die nu een diploma heeft gehaald. Wat was het fijn geweest als dit vroeger ook had gekund, zei hij, want dan had ik heel anders in het leven gestaan. Dat gaat je toch door merg en been.’’

Door de ingewikkelde regels waaraan scholen als De Monoliet moeten voldoen, is het schooljaar nog niet voor iedere leerling voorbij. De Groot: „Terwijl de meeste examenleerlingen al weken geleden wisten dat ze geslaagd waren, hebben wij nog een groep van veertig kinderen die zitten te blokken omdat ze morgen nog een mondeling examen hebben. Op de allerlaatste schooldag voor de vakantie...’’